

PATOLOGIJA RESPIRATORNOG TRAKTA

Mr sci dr S. Radovanić – endokrinolog

Dr M. Markišić - anesteziolog

- **Pluća** održavaju optimalne vrijednosti parcijalnog pritiska kiseonika (9,3-14,7) i CO₂ (4,8-5,9 kPa) u arterijskoj krvi.
- **HIPOKSEMIJA** - parcijalni pritisak manji od optimalnih vrijednosti. Najčešće nastaje zbog hipoventilacije.
- **HIPOKSIJA** - smanjenje kiseonika u tkivima.
- **HIPOVENTILACIJA** - stanje u kojem se alveolarni prostori ne pune sa dovoljno vazduha te je poremećena oksigenacija krvi u plućnim kapilarima i uklanjanje CO₂.

- **Hiperkapnija** - povećan parcijalni pritisak CO₂ u arterijskoj krvi zbog hipoveetilacije i hipoksemije to dovodi do respiratorne acidoze , smanjenja osjetljivosti respiratornog centra, dolazi do vazodilatacije moždanih krvnih sudova (glavobolja) poremećaja svijesti od pospanosti do tkz.CO₂ nekroze.

- Obstruktivni poremećaj ventilacije- nastaje pri suženju disajnih puteva i povećanju otpora strujanju vazduha.
- Obstrukcija može biti:
  - reverzibilna (bronhialna astma)
  - Ireverzibilna (hronični bronchitis i emfizem)
- **DISPNEJA** - kada se ukupan dijametar disajnih puteva smanji za 50-60%.

- Obstruktívne bolesti pľúc:
- Bronchiálna astma
- Chronický bronchitída
- Cystická fibroza
- Emfyzem pľúc

- **Bronchialnu astmu** - karakteriše hipersenzitivnost traheobronhijalnog stabla na različite bronhokonstriktorne stimuluse što dovodi do reverzibilnih suženja disajnih puteva.
- **Hipersenzitivnost** nastaje zbog nesklada u broju i funkciji receptora na membrani ćelija glatkih mišića disajnih puteva.

- **Asmatični napad** mogu pokrenuti:
- Inhalacioni alergeni,
- Udisanje hladnog vazduha, duvanskog dima, fizički napor, psihički faktori, uzimanje lijekova.

- Odgovor pokrenut agensima prolazi kroz dvije faze:
- ranu koja započinje nakon unošenja alergena (10-15 min.) I karakteriše je bronhospazam,
- Kasnu koja nastaje 3-5 sati nakon unošenja alergena I karakteriše je inflamatorna reakcija.

- **Hronični bronhitis** je klinički poremećaj koji karakteriše iskašljavanje mukoznog ili mukopurulentnog sadržaja.
- Da bi se postavila dijagnoza hroničnog bronhitisa pacijent treba da kašlje najmanje 3 mjeseca godišnje u toku 2 godine.
- **Cistična fibroza** je genetska bolest koju karakteriše sekrecija abnormalno viskoznog mukusa kao i pojačano lučenje znoja i pljuvačke. Viskozni sekreti dovode do opstrukcije pankreasnih i hepatičnih izvodnih kanala što dovodi do njihove fibroze.

- **Emfizem pluća** karakteriše gubitak elastičnosti i trajno proširenje vazdušnih puteva distalno od terminalnih bronhiola sa destrukcijom alveolarnih zidova i plućnih kapilara. Dijeli se na:
  - **centrolobularni(CLE)**- promjene zahvataju respiratorne bronhiole
  - **panlobularni(PLE)**- u kojem dolazi do proširenja i destrukcije alveola distalno od terminalne bronhiole.

- **Atelektaza** je poremećaj koji karakteriše odsustvo vazduha u zahvaćenom dijelu pluća.

- **Pneumonija** podrazumijeva zapaljenje plućnog parenhima, odnosno alveola i bronhiola, koje može biti izazvano:
  - bakterijskom infekcijom
  - virusnom
  - infekcija gljivicama i bacilom tuberkuloze

- Fibroza pluća je patološko stanje koje karakteriše prisustvo velikih količina vezivnog tkiva u plućima. Može biti:
  - lokalizovana(tuberkuloza, plućni apsces i bronhiektazije)
  - generalizovana(zahvata interalveolarne septe)

